

DISTRIBUIÇÃO

INTERNA

SZÓVAL,

I. ÉVF. — 12. SZÁM

SÃO PAULO, 1982. ÁPRILIS 25. BRAZILIAI MAGYAROK LAPJA

BENCZÜR, GYULA (1844-1920) - Petőfi Sándor arcképe, 1909
Olaj, vászon, 62,5 x 49 cm - Petőfi Irodalmi Múzeum, Budapest

GONDOLAT

Visszapillantás

1848 március 15.-ére

Bálint János

(Elhangzott 1982. március 20-án São Paulóban, a hagyományos márciusi Ünnepelely alkalmával).

Hölgyeim és Uraim!

Testvéri szeretettel üdvözlök mindenkit, aki eljött hívő szavunkra, a "Március 15:e" idej megünneplésére. — Eljött, hogy közösen ünnepezzük a magyar testvériség és öszszetartozás Ünnepe... Köszöntöm kolóniánk minden jelenlevő tagját, akik minden bizonynyal az ünneplés mellett, a magyar öntudat megjelenítésén túl, valami reményt biztatást, esetleg szívbeli hitet is szeretnének hazavinni, a magyarságra öbredül szebb jövő akaratával. Ebben a biztatásban szeretnék mindnyájuk szolgálatajára állni, úgy is, mint az Egyházközösségünk keretei közt munkálkodó Arany János Kör egyik tagja...

oo

Nincs a magyar múltnak olyan eseménye, amelynek tanulmányozása több erőt, biztatást, reményt adna a magyar jövőre s annak lehetőségeire vonatkozólag, mint az 1848. március 15.-ei események és az azt irányító fennkölt szelleme, ill. az abból eredő következmények...

Hosszú történelmünkön visszatekintve, kevésszer láthatunk olyan eseményt, olyan történést, melyet a magyar nép teljes egésze — vezetők és vezetettek — hajtott volna végbe egy akarattal öntudatosan, szabadon... A honfoglalás — Árpád honfoglalása — volt az első ilyen esemény. Ekkor a magyarság teljes egésze, kicsinye és nagyja, mind együttesen — pozitív módon, cselekedett. Ennek az öszszmunkának végrehajtásában a nép minden tagjának fegyelmezettsége és odaadása észlelhető. De örök és dicső emléket állít Árpád kiváló tehetségének és rátermettségének is, úgy a diplomácia, mint a hadműveletek síkján ez a honfoglalás, — a honnak olyan megalapítása, amely lehetővé tette annak ezer éves fennállását egészen napjainkig, mégha olyannyira megtépázottan is...

IV. Béla új honalapítása, majd Mátyás dicső kora után, a Dózsa-féle parasztláza-

dás és annak következményeire lehet mondani, hogy az egész magyarság ügye volt. Csakhogy ebben az esetben két egymás ellen működő, egymást írtó tevékenységet folytató táborra oszolva... — Ezen nagy nemzeti tragédia, a nemesek győzelmével és a jobbagyok óriási vérvesztességével, egyúttal teljes jogfosztottságával végződött. Ezután, majdnem logikusan következett a mohácsi vész... Még II. Rákóczi Ferenc, a nagyságos fejedelem szabadságharca alatt vonult a "Pro Libertate" feliratú zászlók alá a kuruc-nemes és a kuruc-paraszt, jobbagy. De már sok volt a labanc és a ország déli része súllyal török uralom alatt volt.

A 150 éves török uralom, a felszabadító háborúk és az elnémetesítésre törekvés után, hihetetlen nagy vérvesztéssel, megcsapant létszámmal ért a magyarság az 1848-as év márciusának idusához... Ezen a napon a Vörösmartyék, Széchenyi és Wesselényi öntudat gerjesztése, Kossuth és társai munkássága után, Petőfi ujjongó, — népkért aggódó, idealista, életerős, ifjú, korlátokat ledöntő fellépése, önzetlenné, jövő, testvérivé, főként egyé tettek újra a magyart, a magyar nemzetet. A felszabadított jobbagyság, a törvényelötti jogegyenlőség, a honfoglaló magyarság homogén társadalmat nyitott újra... Az Erdéllyel való unió pedig teljessé, egészé tette újra az Árpádék kárpátmedencei birodalmát, a magyar hazát...

Petőfiék márciusi szellemének sikerült újra egyé tenni a magyarságot: nemest és köznépet, katolikust és protestánst, legalább egy időre... Ennek a rövid időnek a megszűlési körülményei, létrejöttének lehetővé tette, az a valóság, amivel foglalkoznunk érdemes, amit tanulmányoznunk kell, mert mintául szolgálnak és erőt adhatnak minden magyar számára a jövő felépítésére vonatkozólag — Hiszen a létrejött egységből, önzetlen testvériségből következett az, hogy:

— a magyar nép új állama lábön bírt megladni az uralkodó — a Habsburg ház — reakciója után is, dacára a bécsi kamarilla öjtoztatásának, ellenségeként fellépő, több nemzetiség fegyveres támadásának, a szintén ellenségeként fellépő Windischgrätz által vezetett horváth állam és császári hadsereg lerohanásának. Fenn tudta magát tartani még annak dacára is, hogy a gyakorlatl rendelő politikások, diplomata, főpapok, főnemesek, tisztek, fő-tisztek, hadvezetők, egyszóval, akik az államvezetésben jártasok voltak, kevés kivétellel, Habsburg szolgálatba álltak...

— a támadó fegyveres ellenség megállítatására nem állt rendelkezés e semmilyen

fegyveres erő, semmilyen hadianyagot gyártó ipar... A közreműködők segítségével, hihetetlen rövid idő alatt, ütőképes hadsereget és az azt ellátó hadiipart állítottak fel. Kossuth hívó szavára a magyarság minden rétegéből öszönltek az önkéntesek, katonának...

A 48-as magyar állam igazán az Összmagyarságé volt. Úgyannyira, hogy midőn a fővezér Görgey, belátván az orosz hadsereggel megerősödött császáriakkal való harc és véráldozat kilátástalanságát, az orosz haderő előtt letette a fegyvert Világosnál. A felszabadult császári hatalom, Haynau kegyetlenkedéseinek keresztül az egész magyarságot sújtotta. — A bosszú, a megtorlás, a büntetés volt az irányvonal, amit legkegyetlenebb módon hajtottak végre... De a Bach korszak alatt az elnémetesítés érdekében sem volt enyhébb a Bach huszárrok tevékenysége. A gerinc-megtörés és a magyar nyelvhasználat megszüntetéseért követtek el mindent.

A magyarság 1848-ban mutatta meg, hogy igazán államalkotó képességgel. De azt is megmutatta, hogy tud összefogni is, képes egygél lenni, de nem gyűlölet által, valaki ellen, hanem szeretetben... Hiszen a 48-as márciusi eszme, a magyarság szabadság eszméje, nem valaki ellen irányult, hanem inkább mindenkinek osztani akarta azt. A márciusi ifjak szabadságot követeltek Magyarországon minden fiának és nem különöztettek meg oláhot, tótot, németet vagy rácot a magyartól. Mai síkra vetítve — ember jogot követeltek minden állampolgár számára.

Petőfi világszabadságról is verselt, miközben egyénisége és génusza minden erejével, költészetének minden langolásával, a magyar szabadság kivívása érdekében vetette magát harcba. Sőt a csatamezőtől sem maradt távol, miglen a segesvári csatában valamely muszka lándzsa ki nem oltotta lelkének tűzét, úgy amint azt látóként, mint őhajt, megírta volt.

Magyar testvéreim! — Ünnepeljük a márciusi ifjak eszméjét és tetteit, azok következményeivel együtt... Világos, Arad, Kufstein, Eperjes, Windischgrätz, Haynau és Bach nem elfelejthető nevek, fogalmak... De ne engedjük, hogy bosszú legyen úrrá fölöttünk. Inkább az összefogás csodái ihlesenek meg bennünket és késztessenek utánzásra... — Az Úr 1982. évében ne azt látogassuk, hogy a protestantizmus bontotta meg annak idején a magyarság hitbeli egységét, hanem örüljünk mindnyájan a Károly bibliának, amelynek irodalmi téren is hatalmas hordereje van, de igen soknak szenvedésére vigasztalást vitt. Keressük és bizonyára megtaláljuk a közös nevezőt, a szeretet je-

gyében. Munkálkodjunk a márciusi szellemében, a közös magyar haza visszaállítására érdekében. Soha ne szűnjünk meg elszakított testvéreinket támogatni fennmaradásukban és a közös hazához való visszacsatolásukért munkálkodni.

Ti pedig kedves ifjak!... A magyar hazát ne úgy vegyétek, mint egy távoli, mesebeli területet, hanem szüleiteken, véreteken, ismereteiteken, kötelelességtudásotokon keresztül, nem kevésbé hiteteken és magyar nyelveteken keresztül, tegyétek magatokéva úgy, mint egy örökséget. Mert azon kívűl, hogy ti becsületes polgárai vagytok szülőhazátoknak, a magyar hazához is jogotok van, olyan mértékben, ahogyan tesztek is valamit annak érdekében... — Így felfogni az életet nem egyszerű dolog... De ha nem tagadjátok meg származástokat, magatokkal és Jézussal békében éltek, Petőfi, Jókai, Arany szelleme biztosan vezet a magyar szabadság, a ti szabadságotok felé vezető úton. A körülmények, Isten akarata, mindnyájunkat távol sodort hazánktól, de kötelességeinktől nem mentett fel és jogainktól sem fosztott meg. A márciusi ifjak, a ti jogaitokért is küzdöttek... A ti helyetek általuk ott is biztosítva van.

Petőfi élt, küzdött és meghalt a szabadságért, a magyar szabadságért, a mi és a ti szabadságotokért, egyben: A MAGYARSÁGHOZ tartozástokhoz való jogotokért...

OLVASSA, TÁMOGASSA LAPUNKAT!!

SZÓVAL,

Rua Sergipe, 270
01243 - SÃO PAULO - SP
Tel.: 256.1241 (hétfő és csütörtök este)

SZERKESZTŐSÉG:

Hársi Ernő (főszerkesztő)

Szabó László, Gyuricza Gábor, Lajtaváry Dani, Bálint Emese, Fenyvesi Ági, Koszka Árpád

Tényi Gyula (olvasószerkesztő)

Zágon Kati (pénztáros)

A névvel ellátott cikkek nem feltétlenül azonosak a Szerkesztőség véleményével.

SZELLEMTUDOMÁNY

Csehszlovákia

szovjetorosz tagállam lesz?

Dr. Mailáth István

A Szlovákok Világkongresszusa által üszs-hívott és 1981. június 17-20.-a között Torontóban, zárt ajtók mögött tanácskozó szláv kongresszuson javában folyt az elke-seredett szóharc csehek és szlovákok között, amikor

"a vita hevében szót kért egy csendes hangú cseh professzor, térképet bon-tott ki és általános megdöbbenést keltve bejelentette, hogy elhatáro-zott tény Csehszlovákia bekebelezése a Szovjetunióba; Szovjet-Csehszlovákia néven. A Kremlben már kidolgozták a menetrendet és a terv végrehajtását 1984-86-ra programozták be".

A fenti idézet Dr. Kostya Sándor cikkéből vettük át, amely a Katholikus Magyarok Vasárnapja 1981. december 27.-i számában jelent meg és megbízható információra tá-maszkodva beszámol a szláv kongresszuson ismertett szennzációs tervről, amelynek figyelemre méltó részletei a következők:

Brian Crozier angliai szovjet-szakértő szerint a szóbanforgó tervet Brezsnyev már 1976-ban bejelentette a szovjet blokkhoz tartozó kommunista párttitkárok értekezle-tén. Indoklás:

1. Lengyelországot megbízhatóan el kell szigetelni Magyarországtól és Ausztriától.
2. Közvetlen területi összeköttetést kell létesíteni Szovjetunió és Kelet-Németország között (aminek az éle világosan Nyugat-Németor-szág ellen irányul).

Brian Crozier és az ugyancsak angol, Ian Elliott, szintén orosz szakértő, véle-ménye szerint a szóbanforgó terv korántsem agyrem, hanem ellenőrzött hírek szerint nagyon is elhatározott tény, amelyről a nyugati hatalmak külügyminisztériumai már tudomást szereztek.

A felszólalónak módjában állt ismer-tetni azt a menetrendi utasítást is, ame-lyet Moszkva állítólag már megküldött a csehszlovák kommunista pártnak az "önkéntes csatlakozás" lélektani előkészítésére:

1. A fentebb már említett stratégiai szempontokon kívül azért esett a választás Csehszlovákiára, mint

elsőknek bekebelezendő európai or-szágra, mert a csehek a legrégebb és leghűségesebb hívei a marxista-szocialista ideológiának (értsd: a pánszláv imperializmusnak).

2. Ötéves tervet kell kidolgozni a csehszlovákiai gazdasági struktú-rának a szovjetorosz gazdasági rendszerrel való egybehangolására (értsd: leszállítani a csehszlo-vákiai életszínvonalat az orosz szintre).
3. A Szovjetunióban érvényben lévő polgári jogot kell bevezetni (értsd: Gulág-világot Európában).
4. A csehszlovák hadsereget szovjet mintára kell átszervezni. A tiszteknek meg kell tanulniuk oroszul. (1979 óta már szovjet mintájú egyenruhát viselnek a cseh katonák).
5. A vasútvonalakat át kell építeni széles nyomtávra.
6. Egységes valutát kell bevezetni. Szovjet-Csehszlovákia hivatalos nyelve az orosz lesz.
7. A közoktatást szovjet mintára kell átszervezni.
8. A politikai ellentéteket a szovjet polgári törvények szerint kell el-bírálni (értsd: az ellenzékét Szi-bériába deportálni).

Széles körű propagandával kell előké-szíteni a bevonuló orosz csapatok lelkes fogadtatását. Az ellenállókat "örizetbe kell venni" és a megbízhatatlan rendőrséget fel kell oszlatni.

A felszólaló cseh professzor ismertette a rendszerint jól informált Josef Josten moszkvai riportját is, amely az Angliában kiadott Freedom Communication International News Agency-ben jelent meg. Josten a fenti tervvel kapcsolatban utal arra, hogy a szovjet alkotmányba 1977-ben beiktattak egy szakaszt, amely engedélyezi, hogy szocia-lista államok, amelyek még nem tagjai a Szovjetunióknak, "önkéntes kérelmek" alapján a jövőben felvehetők a Szovjetunió tagállam-ai közé. Ebből arra lehet következtetni, hogy Csehszlovákia csak az első, de nem az utolsó ország lesz, amely majd "önként" je-lentkezik szovjet tagállamnak.

Cseh sugalmazásra az oroszok hozzájá-rultak, hogy Magyarországot "utolsó állam-nak" tekintsék (nem tudjuk, hogy ez mit je-lent / Szerk.) — "A lázadó magyarokat egy-ségesen cseh, szlovák és orosz csapatokkal kell letörni, ha kell megsemmisíteni".

A cseh professzor felszólalását óriási vihar követte a torontói szláv kongresszuson. Mint mindig, a csehek többsége oroszbarát (pánszláv) hangszerelésben szölt hozzá a nem mindennapi témához. A szerbek sem titkolták, hogy hívei egy nagyszláv államközbűség kialakításának. Ezzel kapcsolatban a magyarok jelenlétét a Kárpátmedencében nemkívánatos akadálynak tekintik. A lengyelek, szlovákok és horvátok egységesen antibolsevista magatartást nyilvánítottak és nagy többségükben elvetik az orosz (pánszláv) imperializmusba való besorolás gondolatát is. — Eddig Kostya Sándor riportjának ismertetése.

A mellékelt térkép annyira világosan mutatja, hogy kicsoda katasztrófális következményeket jelentene Európa számára a szöbanforgó terv valóra váltása, hogy annak kommentálását feleslegesnek tartjuk. Elég egy pillantás a térképre, hogy lássuk a Kiel-Triest vonaltól keletre a Pán-Orosz Birodalom európai körvonalait.

Befejezésül legyen szabad pár, kísérte-tiesen ható megnyilatkozást idéznünk a múltból. Részben az európai kultúrát fenyegető pánszláv veszedelemre vonatkozóan, részben pedig annak illusztrálására, hogy a hangadó cseh közéleti férfiak milyen hervadtatlan érdemekkel dicsekedhetnek a pánszláv imperializmus Európát pusztító célkitűzéseinek előmozdítása terén.

1867-ben, közvetlenül az osztrák-magyar kiegyezés után František Palacký vejjével Riegerrel Moszkába zarándokolt, ahol így nyilatkozott:

"Prága készíti elő a jövőben szláv gondolatot és mi, itt összejött fiai elhoztuk ezt a gondolatot Prágából Moszkvába" (Heinrich Benedikt: Die Monarchie des Hauses Habsburg, Wien 1968, 155. oldal).

Beneš: "Oroszország fel akarja szabadítani Csehszlovákiát. Oroszország legerősebb szláv testvérünk és ilyként kell tekintenünk őt. Oroszország forrása az igazi szabadságnak és demokráciának, amely után a mi népünk vágyakozik" (Ludový Dennik - Chicago, 1939. ápr. 21.)

Dr. Peter Zenkl: "A Szovjetunióhoz való szövetségi hűség és a nagy Oroszország népei iránti testvéri szeretet számunkra, csehek és szlovákok számára az egész nemzetre érvényes bíró, meghitt kötelesség" (1946. május 7. - Prágában, az ideiglenes Nemzetgyűlés ülésén).

Dr. Hubert Ripka: "Mi, csehszlovákok egyáltalán nem rejtjük véka alá őszinte örömléket, látván, hogy Szovjetoroszország, mint egy nagy és hatalmas tényező kezd résztvenni az európai és világpolitikában" (Ripka: With the East and West, 55. oldal).

1. Kelet-Németország
2. Lengyelország
3. Ausztria
4. Magyarország
5. Románia
6. Bulgária
7. Jugoszlávia
8. Albánia
9. Gőrbőország
10. Tőrbőország

Freiherr von Kuhn: Az osztrák-magyar monarchia hadügyminisztere 1870-ben: "Ausztriának okvetlenül részt kell vennie abban a harcban, amelynek a célja az orosz óriás visszaszorítása Ázsiába. Ha ez utóbbi nem következne be, akkor előbb, vagy később a világ fölötti uralmon két hatalom: az észak-amerikaiak és az oroszok fognak osztozkodni" (Heinrich Benedikt: mint fent, 147. oldal).

Karl Marx: a XIX századból: "A pánszlávizmus nem csupán a szláv népek független-ségi törekvése, hanem lerombolása egy év-zredes történelemnek. Ennek érdekében a Tőrbő Birodalmat és Németország felét le is akarja törölni Európa térképéről. Amikor azt elérte, hozzáfog majd Európa leigazásához. Európa számára tehát csak két választás marad: vagy elfogadni a pánszlávizmust, vagy meghódítani Oroszországot és kiirtani a pánszláv központot" (Marx: Politikai Munkái, VI. kötet, 196. oldal).

SZTRÉSSZ

II. rész

Piller Eva

A VESZÉLYREAKCIÓ

Az ember éppen úgy reagál a veszélyre, mint az állat. Megjelenik a veszély - ember állat egy pillanat alatt minden testi és le

állat egy pillanat alatt minden testi és lelki erejét latba veti. Az állatnak tulajdonképpen csak két lehetősége van: a harc és a menekülés.

Valójában az embernek sincs más választása, de e kettő között egy hosszú fokozati skála van. Legritkábban használja akár az elsőt, akár az utolsót. A veszély megjelenése az embert egy "készültségi állapotba" lendíti. A szív erősebben kezd verni. Egyenesen "ki akar ugrani a torkunkon" - mondjuk. Gyorsabban veszünk lélegzetet, ezáltal az egész test jobb oxigénellátást kap. Ugyanakkor a vérben is elváltozások állnak be: meg rövidül az alvadási ideje!

Az állatnál ennek komoly értelme van: ugyanis, ha megsebesül, nem vérzik el olyan hamar! Az embernél ez azonban infarktushoz vezethet! Továbbá: a vérkeringés megváltozik. A vér most a bőrrel és a bélfalaktól az izomrendszerbe ömlik fokozottabb mértékben. Az állatnál sokszor az izmaitól függ, hogy a veszélyt túléli-e, vagy sem. Tehát az izom feszültsége nagyobb lesz. Majd a szervezet zsírtartalékából mozgósít. A figyelem élesebb, a pupilla kitágul. A mellékvese nagyobb adag adrenalinot küld szét a vegetatív idegrendszerbe. A szénhidrátok mobilizálódnak, ezáltal a vér több cukrot kap.

Ezt az egész folyamatot nem csak fizikai okok váltják ki, hanem lelki aktusok is. Az állat azért támad, vagy menekül, ebbe teljes erejét beleveti: le is vezet a sztrepszét. Az ember azonban olyan, mint az a távugró, aki teljes ereje bedobásával az ugrásra koncentrál a startnál - és aztán nem ugorhat! A szervezetben ez komoly károkat okozhat! A felajzott energiák, felszabadított erők most a saját szervezete ellen fordulnak. Ezt a készültséget sajnos nem lehet egyszerden szabályozni magunkban, nem lehet mintegy lesöpörni magunkról. Ránktapad, átitat, belénk szívódik.

Az élet egy komplikált egyensúly-játék, nem is egy, de mindig sok "sztrepszor" próbál a normális egyensúlyunkból állandóan kibillenteni. Figyeljük meg ezt a következő jellemző példát: Egy 46 éves férfi házat épít (1. sztrepszor), munkahelyén előléptették, (2. sztrepszor), feleségével nem tudnak a ház építése körül mindenben megegyezni (3. sztrepszor). Miután kevesebb lett az ideje, kevesebbet mozog, kevesebbet sportol, (4. sztrepszor=mozgáshiány). Idegesebb, tehát többet dohányzik (5. sztrepszor). Egyik este munkahelyéről hazafelé egy kis, igazán apró, mindennapos karambolja van. Még aznap éjjel szívinfarktusból meghal.

Ez az 5 "adag" azonos jellegű terhelés összességében infarktust okozott. Minden sztrepszor, amely a kelleténél erősebb, egy kockázat, veszélyzóna és ezek közül akár melyik bármilyen betegség előidézője lehet!

Minden embernek megvan a maga "gyenge pontja". Egyiknek a gyomra érzékenyebb, a másiknak a tüdeje, harmadiknak a szive, veredényei. Ezek mindnyájunknak sebezhető "Achilles sarkai". Ezek testünknek gyengébb láncszemei. Ezeket fogja a sztrepszor káros hatása legelőször is egyensúlyából kibillenteni.

A tudományos kutatásnak egy érdekes véletlen sietett segítségére. Egy kilencéves kislány forró húslevessel teljesen és helyrehozhatatlanul elégette nyelvcsövét. Többet nem tudta használni. Gyomrán tehát egy rést nyitottak és azon át egyenesen gyomorra táplálták. Ezen a mesterséges kis gyomorablakon az orvosok megdöbbentő megfigyeléseket tehettek!

Ha a kislány pl. mérges volt, vagy félt, (lelki sztréssz), a gyomor nyálkahártyája vörös lett, a hajszálereket több vér mosta át és az emésztőmirigyek több nedvet bocsájtottak ki. A gyomor nyálkahártya rétege megvékonyodott (ennek védőburok szerepe van!) és ha a kislány mérge (feszültségi állapota) hosszabb ideig tartott, hajszálerei törékenyek lettek, kis bevérzések keletkeztek a gyomorban! Ezek a vérzések még akkor is megmaradtak, amikor a kislány már visszanyerte lelki egyensúlyát. Nem kell belgyógyásznak lennünk annak megállapításához, hogy ez az első lépés a gyomorfekélyhez! A fokozott vérrellátás és az emésztőnedv-termelés, amivel a lelki sztrésszre reagált, azt jelenti, hogy a gyomor étel-befogadásra készült. Ha tehát ez nem következik be, a hiábavaló előkészület káros.

Viszont amikor a kislány szomorú, vagy elgondolkodó volt, a vér visszahúzódott a gyomorfalból, a gyomorfal "elsápadt", nem választott ki emésztőnedveket, még az ételnek finom, csábító illata sem volt képes gyomrát a szokásos ételbefogadó feladatára serkenteni.

A kislány példája igen világosan bizonyítja, hogy lelki konfliktusok testi zavarokat okozhatnak. Összefoglalásként elmondhatjuk: lelki bánkódás, méreg, félelem előbb-utóbb gyomorfekélyt, krónikus hasmenést idézhet elő!

AZ ANYAGCSEREBETEGSÉGEK ÉS A FESZÜLTSEG

Nagyon is ismerjük azt a tényt, hogy egyesek bánatukban túl sokat esznek, mások pedig étvágytalanok. Van, aki a sztrésszre pajzsmirigy-rendellenességgel reagál. Renyheség, vagy túlműködés - ki mire hajlamos, de mindkettőnek sztréssz az indítóoka. Természetesen a májműködést is befolyásolja a sztréssz.

MINDEN HARMADIK EMBERNEK MAGASABB A VÉRNYOMÁSA A KELLETÉNÉL!

MÁR A GYEREKEK EGYHARMADÁNAK MAGAS A KOLESZTEROLJA!

Petőfi Sándor naplójából

Korán reggel az ifjak kávéházába siettem. Az úton Vasvári Pállal találkoztam. Mondtam neki, hogy menjen Jókaihoz, s ott várjanak meg együtt engem. A kávéházban még csak néhány fiatalember volt. Meghagytam, hogy az érkezőket tartsák itt, amíg Jókaival vissza nem jövök.

Jókai kiáltványt szerkesztett. Amint elkészült, lelkesedéssel mentünk vissza a kávéházba, amely már tele volt ifjakkal. Jókai a kiáltványt olvasta föl, én Nemzeti dalomat szavaltam el; mind a kettőt riadó tetszéssel fogadták.

Azt határoztuk, hogy sorra járjuk az egyetemi ifjúságot. Szakadt az eső, amint az utcára léptünk, s az egész késő estig tartott. De a lelkesedést a víz nem olthatja el.

Az egyetemen Jókai felolvasta a kiáltványt s a tizenkét pontot, s énvelem elszavaltatták a Nemzeti dalt. Mindkettőt háttartalan lelkesedéssel fogadták, s a megismétlődő "esküszünk"-öt mindannyiszor visszaharsogta az egész sereg, amely a téren állt.

- Most menjünk a cenzorhoz, és vele írassuk alá a kiáltványt és a Nemzeti dalt - kiáltotta valaki.

- Cenzorhoz nem megyünk - feleltem, nem ismerünk többé semmi cenzort; el egyenesen a nyomdába!

Mindjárt beleegyeztek és követtek.

Landerer nyomdája volt legközelebb, oda mentünk. Jókait, Vasvárit, Vidácsot és engem kineveztek küldötteknek, hogy a sajtót lefoglaljuk. Mi megtettük azt a nép nevében, s a tizenkét pontot és a Nemzeti dalt rögtön nyomni kezdték. Dél felé elkészültek a nyomtatványok, s ezrenként osztottuk szét a nép között, amely azokat részeg örömmel kapkodta. Délután három órára gyűlést hirdettünk a múzeum terére, s a sokaság eloszlott.

Bár egyre szakadt az eső, mégis mintegy tízezer ember gyűlt össze a múzeum elé. — Budára! Budára! Nyitassuk meg Tánácsics bürtönét! — Ezek voltak a nép leginkább és legtöbbször hallható kiáltásai. Legalább húszezer ember kíséretében fölmentünk Budára a helytartótanácsához, és előadtuk a nép kívánatait. A nagyméltóságú helytartótanács sápadt volt és reszketni méltóztatott, és ötpercnyi tanácskozás után mindenbe beleegyezett. Tánácsics bürtönajtaja megnyílt. A rab írótt diadallal hozta át a tömegtelen sokaság Pestre.

Ez volt március 15-e. Eredményei olyanok, melyek e napot örökre nevezetessé teszi a magyar történetben.

(1848)

CSERKÉSZET

"A csapatparancsnokságot átadom!..."

Piller Éva

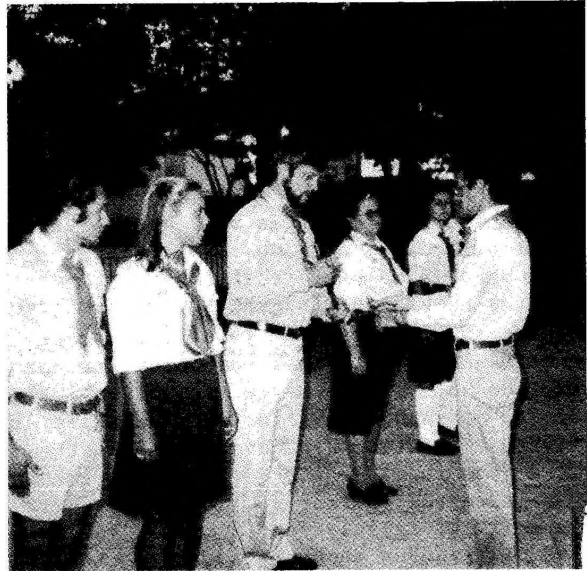
Ez a mondat kétszer hangzott el március 6.-án, szombat délután São Paulóban. A 25. Szent Imre fiúcserkészcsapat parancsnoka, Hársi Ernő 9 éves- és a 36. Dobó Katica leánycserkészcsapat parancsnoka, Hársi Sári 8 éves szolgálat után átadták a vezéri pálcát — ami ebben az esetben Simon Bálint első fiúparancsnok sípja és Tóth Veremund első leányparancsnok kissé kifakult nyakendője volt.

A Magyar Cserkészszövetség szabályai szerint a leköszönő parancsnok kiválasztja és javasolja az utódját. Ezt a jelöltet, ha jönnek látja, a Csapat Szervező Testülete felterjeszti a Szövetséghez s ott, mint legfelsőbb fórum, az Intéző Bizottság, miután a Kerületi Parancsnok véleményét is kikéri, a következő első gyűlésen jóváhagyja a jelöltet. Miután a csapatparancsnokság egy igen fontos, nehéz és felelősségteljes munkáról, ez a fent leírt procedura nem fölösleges. A Cserkészszövetség is és a szülők is tudni szeretnék, hogy kibe helyezik bizalmukat, megfelele-e a jelölt a követelményeknek, cserkész-és-emberi szempontból.

Hogy ne legyen utólag kellemetlenség, keserűség, az érdekelt országok, már mielőtt jelölnének valakit, levélben, DDI telefonon átrágják a jelölendők személyét Garfielddel (USA, N.J., ahol Szövetségünk székel) s onnan mindig megértő, jó és reális tanácsokat kapnak, mert hisz aki ott ezzel az ügyel foglalkozik, az egész világról állandóan kapja híreit, a tanácskérést, jóformán mindenkit ismer is személyesen, aki számításba jöhet és valóban nagy tapasztalattal rendelkezik.

A jelen parancsnokság-változásnál São Paulónak nem volt szüksége a felettesek megkonzultására, mert a két parancsnok-jelölt minden olyan tulajdonságot egyesít magában, amit a Cserkészszövetség szabályai és a szülők megkívánhatnak. Sőt még többet is. A jelen parancsnok-változásnál a jelöltek bemutatása és az engedélykérés a Szövetségből pusztán formalitás lesz majd.

A 25. és 36. cs.csoapatok jelöltjei Besterné Fenyvesi Ági és Koszka Árpád kiscserkész koruktól kezdve tagjai azoknak a csapatoknak, melyeknek vezetői a most vállalkoznak. A keknnyakkendőt zöldre

váltva, majd űrvezetői és rajparancsnoki szolgálatot teljesítve valóban a "csapatban nőttek fel" s csak akkor váltak ki az aktív munkából, amikor az élet új, és egy időre egész embert kívánó feladatok elé állította őket. Ági befejezte egyetemi tanulmányait, állást vállalt, férjhezment, Árpád úgyszintén egyeteme befejezésével, mint mérnök elhelyezkedett São Paulo egyik szomszédos városában, megnősült s több európai tanulmányüzleti út után mint 2 aranyos kisgyerek papája jelentkezik újra cserkészszolgálatra.

A két új parancsnok (jelölt) túl minden cserkész-és-emberi minősítésen, még egy dologban "túteljesíti a normát": mindketten osztatlan kedvencei a csapatok tagjainak! Amilyen vonzódással húztak vissza a cserkészmunkához, olyan szeretettel fogadták őket a régi barátok és az új fiatalabak vissza.

Amikor búcsút veszünk a leköszönő két parancsnoktól, egy pillanatra meg kell állnunk. "Egy igazi cserkészvezető nem köszönéért végzi a munkáját" — mondotta Kerületi Parancsnokunk Bálint Jánosné est. a parancsnokság átadásánál s ez valóban így igaz. Mégis úgy érzem az elmúlt évtized cserkészélet örömeiből és bánataiból egy pár virágszálát csokorba kell fűzni és ezeket Sári és Ernő ölébe letenni köszönetünk, hálánk és szeretetünk jeléül.

Sári és Ernő kezdő egyetemisták voltak amikor a csapatparancsnokságok hirtelenjében a vállukra neheztedek. Nemrég a komisz egyetemi felvételi vizsgákkal, majd

később kemény egyetemi curriculumjaikkal kúszkódtak s eközben kellett megismerkedniük a csapatparancsnokság fény- és árnyoldalaival, a csapatösszejövetelek és táborvezetés millió csinyjával-binyjával s az adminisztráció ügyes-bajos dolgaival. Ők voltak az első parancsnokok, akik már Braziliában születtek, így a magyar nyelvvel is jócskán kénylődtak. Amikor azonban az USA-ban elvégzett tiszti táborbői hazatértek, onnan valami olyan erős, szép elszánást hoztak magukkal, hogy attól kezdve egy portugál szót sem lehetett ajkukról hallani cserkészmunka közben.

Közben zajlott az élet — a világ egyre mélyebbre süllyedt a gazdasági krízisbe — az egyetemről kiléptek meddő álláskeresőben űrlődtek, vagy vetélytársak embertelen tolongásában kellett talpon maradniuk. Ez a probléma a mi két fiatal parancsnokunkat sem kímélte. Nehézségeikre újabb teher, egy személyes tragédia is sújtja őket: édesapjuk korai halála.

A két fiatal parancsnok, mikor nagy hitel, de tapasztalatlanul átvette a munkát, két régi, nagy tapasztalattal rendelkező, népszerű cserkészvezetőtől kapta azt meg. Nagy volt a kontraszt, Sári és Ernő munkájában is akadt kritizálni való és hullott is a kritika bőven...

Sári és Ernő azonban ezen se meg nem sértődtek, se össze nem veszték senkivel, szépen, nyugodtan, szívósan és kitartással végezték a munkát, ahogy csak tudták — ahogy lehetett s ahogy jönak ítélték. Lassan tapasztalat tapasztalatra halmozódott, kerültek új munkatársak és felzárkóztak a régi barátok.

Elképzelhető, hogy nem mindig és nem mindenhol űrül a parancsnok, ha egy cserkész munkából kimaradt régi vezető egyszerűen csak újra megjelenik a színen. Sári és Ernő ebben megható példát állítottak: ők egyenesen toborozták a régieket "gyertek, csináljuk együtt" — s tárt karokkal fogadták a visszatérőket. A munkát ügyesen felosztották egymás között s elkezdtek "szépen, ahogy a csillag megy az égen"... egymás mellett dolgozni.

Parancsnokságuk alatt a magyar kolónia is rossz állapotban vergődött. A veszekedések talán vérmesebbek, a lemorzsolódások talán vészjóslóbbak voltak. Az aktív cserkészmunka, a rendszeres cserkészeseemények, az ismétlődő összejövetelek, táborok, majálisok, karácsonyi vásárok láthatatlan szálakkal bár, de biztosan összetartották — elsősorban a cserkészszülőket, de a Szabadegyetemmel együtt a magyarság többi részét is.

Sári, Ernő, nem tudom, melyik eredményetekre emlékeztek vissza legbúszkábban: az egyre jobb nyári-, vagy kistáboraitokra? az egyre gazdagabb majálisi programjaitokra? vagy az űszközletekre elkészült szépséges népviseletekre? Annyi biztos, hogy a cserkészmunkában személyenként eltöltött 250 hétvégetek, legalább 1000 napotok és 8000 órátok (?!) még a legalacsonyabb órabérrel is takarékbetétbe rakható és kamatoztatható csinos kis összeg lenne.

Am szabadidőtök e jelentős hányadát embertársaitok javára áldoztatok — értéke ép ezért beláthatatlan és elveszíthetetlen, mert ennek a "betét"-nek a kamatlábát nem a brazil pénzügyminiszter határozza meg, hanem embertársaitok és barátaitok közönete.

A Churrascaria Piroška

vezetése alatt megnyílt a

MAGYAR ROTISSERIE

Házi készítményű harapnivalók:

KIFLI	MÁJAS- ÉS VÉRESHURKA
TEPERTŐS POGÁCSA	FRISS KOLBÁSZ
RÉTESEK - PALACSINTÁK	ABÁLT SZALONNA
IMPORTÁLT PAPRIKA	FÜSTÖLT KOLBÁSZ
TORMA	MALAC KOCSONYA
MÁK (DARÁLVA IS)	FRISS TEPERTŐ
PAPRIKA KRÉM	HERINGEK
HÁZI LEKVÁROK	HÁZI SAVANYÚSÁGOK

Készletek:

BORJÚPÖRKÖLT	BORJUSÜLT
TÖLTÖTT KÁPOSZTA	LECSŐSKOLBÁSZ
KACSASÜLT	MALACSÜLT

Komplett vacsorák háznál való megrendezését is vállaljuk.

RENDELÉSEK, FELVILÁGOSÍTÁSOK az alábbi címen és telefonon

Al. Joaquim Eugênio de Lima, 766

Jardim Paulista Tel: 289-3586
SZÁLLITUNK RIÓBA VIA VARIG

REJTVÉNYEK

Gyuricza Gábor

Az előző számunkban megjelent rejtvényünk (Rágódjunk! címmel) megfejtését továbbítjuk:

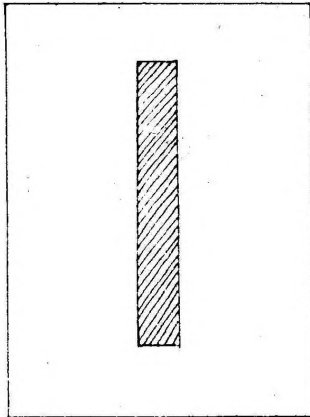
Ha elhamarkodva próbálta megoldani a könyvnyi kérdést, biztosan 17,3 cm-t adott meg válaszként. Viszont, ha egy kicsit elgondolkozunk rájövünk, hogy az első kötet első oldala és az utolsó kötet utolsó oldala nem ott van, ahol elképzeltük. Így a helyes megfejtés:

$$0,3 + 6,0 + 4,4 + 0,3 \text{ cm} = \underline{11,0 \text{ cm}}$$

Aki nem hiszi, járjon utána!

A csodaszőnyeg

Márta néni megérkezett az egyik este lakásába és megrémülve látta, hogy az egyik fia egy hosszú, keskeny sávot kivágott ollóval a kedvenc piros szőnyegéből, amint a rajz mutatja:

A szőnyeg nagysága 9 x 12 méter, a lyuk nagysága 8 x 1 méter, pont a közepén.

Márta néni elgondolkozott, aztán elövette ollóját, és a szőnyeget kettévágta (tehát két darab lett belőle). Aztán elövette tűjét, cernáját, és újból összevarrta, most már úgy, hogy egy abszolút szabályos, négy-szög alakú 10 x 10 méteres szőnyeg lett belőle. Próbáljuk utána csinálni?

(Megfejtés a következő számban)

MAGYAR KOLONIA

HÍREK

Mohai Szabó Béla

A köztudomás szerint a d.u. négy órai kezdettől első vasárnapi koloniális összejövetel a Brazíliai Református Keresztyén Egyháznál az alsó teremben tartott műsorról folytatódik. Március 7-én Arany János halálának 100 éves évfordulójára emlékezés jegyében pergett le.

Bónis Lászlóné, Vilma asszony tartott mindvégig érdekfeszítő felolvasást Arany János életéről és költői jelentőségéről, irodalmi működéséről.

Ezután Nagy Noémi Arany: A méh románc c. költeményét szavalta. Műsor után a jelenlévők még sokáig együtt voltak baráti beszélgetésben fgyasztván el asszonyaink által hozott sok jó süteményt.

Asszonyainknak külön köszönetet mondunk, hogy sütemény hozásukkal is buzgón hozzájárulnak Egyházunk anyagi szükségleteinek fedezéséhez.

Március 14-i d.u.-i istentiszteletünkön nevezetes vendégünk hirdette spanyol nyelven Isten ígését: Dr. Aldo Comba, a Református Világszövetség egyik titkára és egyben osztályvezetője. Feleségével együtt jött el Genfből. Felesége, Fernanda asszony viszont az Egyházak Világtanácsának női osztályán tölt be fontos szerepet. Az ő munkájáról ő is beszámolt röviden a gyülekezetnek.

Sajnos, az ő érkezésükről csak egy nappal korábban értesültünk és így nem volt módunkban ezt a São Pauló-i magyar kolóniának előre, idejében meghirdetni.

CONFETTARIA "ODEON"

MAGYAR CUKRÁSZDA

HÁZI MAGYAROS SÜTEMÉNYEK

DOBOS TORTA
RIGÓ JANCSEI
MANDULA TORTA
SOMLÓI GALUSKA
KRÉMES BÉLES
TÖRÖS BÉLES
POZSONYI KIFLI
DIÓS BEIGLI
MÁKOS BEIGLI
ALMÁS RÉTES
MEGGYES RÉTES

Tel: 258 5930

R. Maria Antonia, 80 São Paulo

Márciusi emlékünnepele São Paulóban

Szombaton, március 20.-án, az 1848-as szabadságharc megemlékezésére sokszíni emlékünnepelet rendezett az Arany János Műkedvelő Kőr.

Az estét a Kőr tagjaiból álló szavalókör nyitotta meg Petöfi Nemzeti Dalának elöadásával. Tizenkét hang meggyözdöddéssel zengte a refrént: "A magyarok istenére esküszünk, esküszünk, hogy rabok tovább nem leszünk!"

Ezután Nagy Mihály, a konferanszié, bemutatatta először Bálint Jánost (ki beszédet tartott "Visszapillantás 1848. március 15.ére" címmel), majd Nagy Attilát, aki megemlékezett Arany János születésének 100. énfordulójáról.

Ezt követően a Bartók Béla Énekkar magyar népdalokat adott elő, majd a Hitvallást énekelte el. A tapsvihart a Pántlika Táncegyüttes szatmári programja tudta csak elcsitítani, amelynek előadása szintén nagy tetszést aratott.

A szünet alatt a Zrínyi cserkészcsapatok fiataljai finom süteményekkel és friss sítökkal szolgálták a nagyközönséget.

Mindezek után sor került az igen nagy izgalommal várt színdarab előadására. Címe: PETÖFI MEZÖBERÉNYBEN, írta Németh László. Elöször színdarabjuknál sokkal komolyabbat adott most elő a Kőr, hosszú, nehéz monológokkal, melyben Németh László részletesen és tisztán lefesti Petöfi lelki állapotát bevonulása előtt s véleményét a szabadságharcról általában. Ezenfelül, Szendrei Júlia befolyása a fiatal költőn is finoman érzékelhető.

Dicséretre méltóan szerepelt ez alkalommal a fiatal műkedvelő csoport. Gyönyörű ruhák, díszletek, semmi nem hiányzott az előadásból. Többhónapos nehéz munka és főleg Nagy Mihály rendezésének eredményeit láthattuk. Egy ilyen két és fél órás műsort ritkán rendeznek kolóniánkban. Ez a kis műkedvelő kőr, amely bármiféle anyagi támogatást nélkülöz, már harmadízben rendez nagyszabású emlékünnepelet és elérte, hogy most már hagyományos előadása kolóniánk évi naptárának egyik jeles napjává váljon.

(B.E.)

A fényképeket Martits Gyula készítette.

Közremöködtek ez alkalommal:

Petöfi Sándor	Szabó László
Szendrei Júlia	Nagy Ilona
Orlai Petrich Soma	Németh György
Orlai Petrich Sámuel	Bálint János
Orlai Petrich Sámuelné	Bianco Márta
Egressy Gábor	Gyuricza Gábor
Kis Sándor ezredes	Danczkay Gyözd
Bonyhainé	Bálint Emese
Szolgálóleány	Bálint Irén
Dajka	Sipos Hajnalka
Csipkár	Sárkány Ferenc
Legény	Bianco Frédi
Színfalkészítés	Bianco Márta
	Nagy Marietta
Súgó	Nagy Mihályné
Smink	Ráth Károlyné
	Ráth Magdolna
Ügyelő	Frei Cecilia
Fény- és villanykezelés	Nagy Márton

Örségváltás Morumbin

-"Megtettem mindent a cél érdekében ami erőmből és a körülményektől függően lehetséges volt..."

Valószínűleg ilyesféle érzések tölthették el a 36. sz. Dobó Katica l.cs.cs. és a 25.sz. el a 36.sz. Dobó Katica l.cs.cs. és a 25.sz. Szent Imre cs.cs. parancsnokait, csapataiknak ünnepélyes átadása alkalmával, március 7.-én a Szt. Imre Kollégium udvarán.

Hársi Sári és Ernő cst.-ek érkezettnek látták az időt, hogy csapataikat ifjabb vezetőkre bízzák. A Dobó Katicák az első nyakkendő, a Szt. Imrék átadását az első sípja (ereklyék) átadása szimbolizálta mély meghatottság közepette.

Az új parancsnokok Besterné Fenyvesi Ági és Koszka Árpád st.-ek cserkészmunka-szeretete, múltja és felkészültsége biztosítja a két csapat jó munkáját a jövőben.

Az örségváltás fenkölt hangulata mindnyájukat meghatott és egyben biztossággal is töltött el, hogy kolóniánkban a cserkészélet e két csapaton belül is biztosítva van.

A régi parancsnokoknak köszönet és az újaknak gratulációkkal egyben kívánunk

Jó munkát!

Bálint Jánosné cst. braziliai körzeti megbízott.

Livraria Landy

UJDONSÁGAINK MOST ÉRKEZTEK
MAGYARORSZAGRÓL
ÉS A NYUGATI KÖNYVKIADÓKTÓL

Rua 7 de Abril, 252 - 5º andar - S. Paulo
Tel: 255-1953 / 255-3272 - Cx.Postal 7943

Dr. Dénes F. Tibor

UROLOGUS

Kendelő: Av. Angélica, 2100 cj.74 tel.: 258-8210
lakás tel.: 864-9395

MEGHÍVÓK

A São Pauló-i Magyar Nőszövetség május hó 28-án, pénteken este 20 órakor a Hotel Eldorado (Rua Marquês de Itú, 836) Alvorada szalonjában sorsolással egybekötött

COCKTAIL PARTY-t

rendez a Szeretetház és a morumbi cserkész-csapatok javára, melyre a São Pauló-i magyar kolónia tagjait szeretettel meghívja és várja. Információk és jegyelővétel:
Foto Gábor, Tel: 256-1771

Saurer Ivánné
elnök

Lapzárta előtt pár perccel kaptuk kézhez az alábbi meghívót, amit szeretnénk továbbítani a Magyar Kolónia részére:

"O Governador do Estado de São Paulo, Engº Paulo Salim Maluf, Presidente da Comissão de Honra da VII Olimpíada dos Imigrantes, tem o prazer de convidar Vossa Excelência e Exma. família para comparecerem às solenidades de abertura da:

VII Olimpíada dos Imigrantes, dia 14 de maio de 1982, às 20 horas, no Ginásio Poliesportivo do Ibirapuera, à Rua Abílio Soares, e VI Exposição Cultural dos Imigrantes, dia 4 de junho, às 20 horas, no Pavilhão da Bienal (2º andar), Ibirapuera".

BRAZILIAI MAGYAR EVANGÉLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG

ISTENTISZTELETI RENDJE

Május 30-án: Pünkösdvasárnap, d.u. 6-kor.
Június 13-án: Vasárnap, d.e. 10 órakor.
Június 20-án: Vasárnap, d.u. 6 órakor.

Halálozás

- BUZA GÁBOR hegedűművész, konzervatóriumi tanár, 1982. március 16-án, életének 79. évében Belo Horizonte-ban elhunyt. Buza Gábor zenetanári pályafutását 1927-ben a debreceni városi zeneiskolában kezdte és 1949 óta Braziliában folytatta. Magyarországon és itt is nagy számú zenész nemzedéket nevelt fel. Gyászolják felesége, fia ifj. Buza Gábor, lánya Lajtaváry Endréné, menyje, veje és 7 unokája. Isten áldja az elhunyt emlékét!